

még concurrentia nem létezik; továbbá, hogy e vidéken a népesség nem csak számos, de munkára termett és készsége is, minélfogva a kellő munkás kezeknek kiállítására a legbiztosb kilátások mutatkoznak; úgy feljogosítva érezzük magunkat annak kimondására, miszerint a szándékolt czukorgyári vállalat e vidéken oly kedvező viszonyokat fog együttesen feltalálni, melyek annak a legsikerdúsabb eredményt biztosítani képesek.

(Pester Lloyd.)

Becsüljük a bálványfát!

A Párisban megjelenő „Selyemtenyésztési-Szemle“ mult évi 7-ik füzetében Guérin-Meneville F. C. tanár, azon ismertetés alapján, melyet a párisi tudományos akadémia 1865-ik évi egyik ülésében adott elő, a bálványfa technikai tulajdonságait közli.

Említett tudós azon jelentésében, melyet az Ailanthus-selyembogár (*Bombix Cinthia*) meghonosítása körül tett tanulmányairól a francia császárnak, — és abban, melyet az összehasonlító selyemtenyésztésről az illető miniszternek előterjesztett, bizonyítványokkal igazolja, hogy a bálványfa gesztje nem puha és értéktelen, hanem ellenkezőleg igen becses, miért tenyésztése a fa jósága és gyors növése folytán egyaránt ajánlatos.

Tudósító sokat foglalkozott azóta e tárgygyal, többfelé tudakozódott s újabb bizonylatokat nyert arra nézve, hogy e fanem a mezőgazdaságilag terméketlen pusztá térek beerdősítésére igen alkalmas s gesztje is jól használható.

Azon idő óta pedig, hogy az Ailanthus-selyembogár Franciaországban bevitetett, e fanem is, mely addig csak a kertek és parkok disznövénye vala, magára vonta a közfigyelmet, erdészetiileg való tenyésztése megalapult s ma már annyira terjedt, hogy, a mint a frankerdők főigazgatója tudósít, jelenben Franciaország minden részében és gyarmataiban miveltetik.

Guérin-Meneville azon kívánságtól vezéreltetve, hogy állításainak igazolására még alaposabb bizonylatokat szerezzen, a touloni hajógyár egyik kitünő mérnökének Baoulx urnak, ki egyszersmind a közhidak és utak felügyelője, és a vizmentes munkálatok igazgatója, szivességét vette igényben, hogy a bálványfa gesztjének más faneméhez arányló technikai tulajdonságairól tudomást nyerjen, s ezt Tou-

lonban azon illetékes helyen keresé, hol az egyes fanemek használhatóságának kipuhatólása tekintetéből a császári tengerészet számára nagy számú kísérletek tétetnek. Baoulx 25—30 éves bálványfa geszteket mind azon kísérletek alá vett, melyek hajóépítészeti fánál alkalmaztatnak s Guérin-Menevillével közölt és utobbi által nyilvánosságra hozott adatai a mellett szólnak vagy inkább azt igazolják, hogy a bálványfa használhatóságát illetőleg még a tölgy és szilfát is felülmulja s hajthatósága folytán kerek munkákra is igen alkalmas.

Azon jegyzetekben, melyekben Baoulx ur az egyes fanemekről a touloni hajógyárban tett kísérleteinek eredményét számokkal fejezi ki, a bálványfára, szil- és tölgyfára vonatkozó következő átlagos eredmények vannak jelezve:

	Fajsulya	Birereje	Hajthatósága
1. Bálványfa . .	0.713 . . .	32.812 . . .	0.033
2. Szilfa . .	0.604 . . .	4.867 . . .	0.023
3. Tölgyfa . .	0.751 . . .	19.743 . . .	0.027.

A birerő 1 négyzet századmeterre, a hajthatóság pedig közvetlenül a törést megelőző pontra nézve vizsgáltatott.

A bálványfa műtani használhatóságára vonatkozó és egy kitűnő szakember vizsgálatai nyomán felderített fennebbi fényes adatok, melyek hitelében — noha a francia kiállítási főcatalogus a „Franciaország“ czime alatt ismertetett közleményünkben a bálványfa fajsulyára nézve eltérő adatot mutat is — kevés okunk van kétkedni, arra intenek, hogy e fa tanulmányozására és tenyésztésére, melyre hazánk futóhomokos pusztái igen alkalmas területek s melyek terjedésének meggátlása a mellett kötelességünk is, megérdemlett figyelmet fordítsunk; sőt véljük, hogy a közjó érdeke is hálával fogadná, ha valamennyi szaktársaink, kiknek alkalmuk volt e fának növekvéséről és használhatóságáról adatokat szerezni, azokat e lapok terén közölnék.

Mi hisszük, hogy mind az itt közölt nagyobb fajsuly mind az, mely az előbb említett cikkben adatott, teljesen igazak lehetnek s hogy azok különbsége inkább a fanövekvés tényezőinek kifolyása, de mind ez csak indító ok a honunkban minél különösebb helyeken tenyésztett enemű fák tulajdonságainak kipuhatólására.

Végül ha még hozzá vesszük, hogy e fa levele a selymérek egyik fajának eledelül szolgál, miért selyemtermelési tekintetben is szép jövője lehet, akkor bizonyára még többet birünk egy fontos okkal arra nézve, hogy a bálványfát becsüljük.

Bedő Albert.